

CUPRINS

I. MOTTO

„RUGĂCIUNEA UNUI JUDECĂTOR”	23

II. EDITORIAL

UN OM, O OPERĂ, UN PROFESOR, O VOCĂȚIE – <i>prof. univ. dr., judecător Evelina Oprina</i>	25

III. LAUDATIO

Profesorul Viorel Mihai Ciobanu – un reformator al procedurii civile române – <i>prof. univ. dr., avocat Traian Cornel Briciu</i>	28
Profesorul Ciobanu – <i>avocat Florentin Tuca</i>	30

IV. ARGUMENTUM – <i>prof. univ. dr., judecător Evelina Oprina</i>	33

V. INTERVIURILE NUMĂRULUI

Interviu cu prof. univ. dr. Claudia Ana Moarcăș.....	46
Interviu cu prof. univ. dr. Valerian Cioclei.....	56

VI. JURISPRUDENȚĂ COMENTATĂ ȘI ADNOTATĂ

PRINCIPIILE UNICITĂȚII ȘI LEGALITĂȚII CĂILOR DE ATAC	61
1. Principiile unicitatii și legalitatii căii de atac. Soluționarea concomitentă a contestației la titlu și a contestației la executare. Căi de atac diferite. Cerere de lămurire a hotărârii sub aspectul indicării căii de atac numai pentru una dintre contestații (<i>notă de judecător Daniela Petrovici</i>).....	61

ORDINEA EXERCITĂRII CĂILOR DE ATAC	68

2. Ordinea exercitării căilor de atac (<i>comentariu de conf. univ. dr., judecător Andreea Tabacu</i>)	68

APELUL	83

3. Inadmisibilitate apel. Cerere de reexaminare respinsă (<i>comentariu de judecător dr. Viorel Terzea</i>)	83

4. Apel inadmisibil. Litigiu de contencios administrativ (<i>comentariu de judecător dr. Viorel Terzea</i>)	86

5. Declararea unei căi de atac neprevăzute de lege. Cerere de intervenție accesorie formulată în cadrul acesteia. Inadmisibilitate (<i>comentariu de judecător Romeo Glodeanu</i>)	90

6. Competența materială procesuală a instanței de apel. Cauză soluționată în primă instanță de un complet specializat în altă materie decât cea căreia îi aparține litigiul. Sechestrul asigurător (<i>comentariu de judecător Mihail Stănescu-Sas</i>)	97

7. Apel constatat nul conform art. 471 alin. (1) C. pr. civ. Condiții de exercitare a căii de atac a recursului (<i>comentariu de judecător Mihaela Glodeanu</i>)	112
8. Limitele devoluției în raport de cele supuse judecății în fața primei instanțe. Cerere reconvențională formulată tardiv. Învoiala părților ca cererea incidentală depusă tardiv să fie soluționată împreună cu cererea principală (<i>comentariu de judecător dr. Piess-Malimarcov Beatrix-Yvonne-Vesna</i>)	116
9. Apel. Lipsa investirii instanței de apel cu o cale de atac exercitată împotriva încheierii civile prin care s-a soluționat excepția tardivității (<i>comentariu de judecător Loreley Emese Mirea-Gajdo</i>)	135
10. Apel. Schimbarea situației de fapt pe parcursul judecății. Invocarea în apel a excepției lipsei de interes a cererii de chemare în judecată vs. excepția lipsei de interes a cererii de apel (<i>notă de judecător Adriana Ioana Sincu-Badea</i>)	144
11. Apel. Schimbarea locului citării (<i>comentariu de judecător Florin Vîlceanu</i>)	148
12. Apel. Procedură necontencioasă. Greșita respingere a cererii de intervenție (<i>comentariu de judecător Florin Vîlceanu</i>)	153
RECURSUL	157
13. Recurs. Nulitatea căii de atac pentru depunerea la altă instanță decât cea care a pronunțat hotărârea după recalificarea căii de atac. Încadrarea motivelor de recurs (<i>notă de judecător Sincu-Badea Adriana Ioana</i>)	157
14. Recurs. Raport juridic de funcție publică. Calificare cale de atac. Motive de casare (<i>comentariu de conf. univ. dr., judecător Andreea Tabacu</i>)	161
15. Motive de casare. Încadrare. Conexitate (<i>notă de conf. univ. dr., judecător Andreea Tabacu</i>)	172
16. Motive de recurs de ordine publică invocate de instanța de recurs (<i>comentariu de conf. univ. dr., judecător Andreea Tabacu</i>)	179
17. Motiv de casare de ordine publică. Necompetența internațională a instanțelor din România. Existența unui element de extraneitate. Forul de necesitate (<i>comentariu de judecător Oana Damian</i>)	188
18. Recurs. Lipsa de pertinență a motivelor invocate. Nulitate (<i>comentariu de judecător dr. Ștefan Ioan Lucaciuc</i>)	195
19. Invocarea în recurs a unor critici care privesc modalitatea în care instanța de apel a încuviințat, a administrat și a apreciat mijloacele de probă. Distincția dintre legalitatea și temeinicia deciziei supuse controlului instanței de recurs, în raport cu care se stabilește caracterul admisibil sau nu al criticilor de recurs invocate (<i>comentariu de judecător Daniel Marian Drăghici</i>)	201
20. Limitele analizei efectuate de instanța de recurs. Aspecte ce pot fi subsumate motivelor de casare prevăzute de art. 488 alin. (1) pct. 5 și 8 C. pr. civ. Distincția criticilor de legalitate de cele vizând netemeinicia (<i>comentariu de judecător Romeo Glodeanu</i>)	214
21. Preluarea identică a considerentelor hotărârii primei instanțe în considerentele decisive și decizorii ale hotărârii instanței de apel. Soluționarea procesului în apel fără a se intra în judecata fondului căii de atac. Motivul de casare prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 6 C. pr. civ. (<i>judecător dr. Delia Narcisa Theohari</i>)	222
22. Critici formulate împotriva sentinței civile de fond prin concluziile scrise depuse în etapa apelului. <i>Omissio medio</i> . Critici circumscrise stabilirii valorii epavei unui autoturism în urma producerii unui eveniment rutier.	

Inadmisibilitatea acestora în recurs, ce poate privi doar criticile de nelegalitate (<i>comentariu de judecător Romeo Glodeanu</i>)	225
23. Modificarea cererii de recurs. Recurs incident (<i>comentariu de judecător conf. univ. dr., Andreea Tabacu</i>)	233
24. Recurs împotriva încheierii de suspendare a judecății pentru lipsa părților. Încălcarea dreptului la apărare al părții prin nepronunțarea asupra cererii acesteia de amânare a judecății (<i>comentariu de judecător Aurelian Marian Luca Murgoci</i>)	240
25. Recurs împotriva încheierii de suspendare facultativă. Analiza oportunității măsurii în calea extraordinară de atac (<i>comentariu de judecător Mihaela Glodeanu</i>)	246
26. Recurs împotriva încheierii de suspendare facultativă. Legalitate vs. oportunitate (<i>comentariu de judecător Florin Vîlceanu</i>)	253
27. Invocarea excepțiilor absolute în calea de atac a recursului. Decizie a instanței de apel prin care s-a dispus continuarea judecății de către instanța de fond (<i>comentariu de judecător dr. Viorel Terzea</i>)	256
28. Recurs. Invocarea din oficiu a excepției autorității de lucru judecat atunci când aceasta a fost respinsă în fața primei instanțe și neapelată de partea interesată (<i>comentariu de drd. Ionuț-Adrian Șipețan și prof. univ. dr. Claudia Roșu</i>)	259
29. Recurs. Validitatea stabilirii competenței de soluționare a litigiului printr-o clauză atributivă de competență stipulată în condițiile generale de vânzare, menționate în înscrisul emis de una din părțile contractante, conform dreptului Uniunii Europene (<i>comentariu de lect. univ. dr. Alin Speriusi-Vlad</i>)	266
30. Recurs. Renunțare la judecăță. Dreptul chematului în garanție de a-și recupera cheltuielile de judecăță (<i>comentariu de judecător Florin Vîlceanu</i>)	273
31. Recurs. Rezoluțune contract de întreținere. Renunțarea la drept nu transformă obligația de întreținere în obligație sub condiție pur potestativă. Efectele autorității de lucru judecat (<i>comentariu de judecător Loreley Emese Mirea-Gajdo</i>)	276
32. Recurs. Efectele admiterii cererii de strămutare asupra sentinței de soluționare a cererii de suspendare a executării actului administrativ, întemeiată pe dispozițiile art. 15 din Legea nr. 554/2004. Desființare de drept. Lipsa mențiunii din dispozitivul hotărârii de strămutare (<i>notă de judecător Oana Damian</i>)	288
33. Recurs. Art. 24 alin. (1)-(3) din Legea nr. 554/2004. Condițiile pentru antrenarea răspunderii juridice a debitorului pentru neexecutarea obligațiilor stabilite printr-o hotărâre judecătorească, titlu executoriu (<i>comentariu de judecător Doina Popescu</i>)	292
34. Recurs împotriva unei hotărâri pronunțate în revizuire. Admisibilitate (<i>notă de conf. univ. dr., judecător Andreea Tabacu</i>)	295
CONTESTAȚIA ÎN ANULARE	300
35. Contestație în anulare. Noțiunea de eroare materială esențială ce ar fi putut determina o altă soluție a instanței de recurs. Diferențierea erorii materiale de greșeala de judecăță (<i>comentariu de judecător Romeo Glodeanu</i>)	300
36. Contestație în anulare. Înțelesul sintagmei „eroare materială” (<i>comentariu de judecător dr. Ștefan Ioan Lucaciuc</i>)	307

REVIZUIREA.....	312
37. Admisibilitatea căii de atac a revizuirii întemeiată pe dispozițiile art. 322 pct. 4 C. pr. civ. de la 1865. Condamnarea expertului ce a participat la judecată pentru infracțiunea de mărturie mincinoasă și desființarea raportului de expertiză tehnică în cadrul judecății procesului penal. Soluțiile dispuse de instanța de revizuire. Extinderea efectelor admiterii cererii de revizuire formulată de revizuenții reclamanți și asupra cererii de intervenție în interes propriu formulată în cauză (<i>comentariu de judecător dr. Piess-Malimarcov Beatrix-Yvonne-Vesna</i>)	312
38. Revizuire. Descoperirea de înscrisuri doveditoare. Noțiunea de înscris nou constând în hotărârea judecătorească pronunțată după rămânerea definitivă a hotărârii a cărei revizuire se cere. Cerere de declanșare a procedurii administrative, prealabile procedurii judiciare în care s-a pronunțat hotărârea invocată drept înscris nou, anteroară hotărârii supuse revizuirii (<i>comentariu de judecător Maricel Nechita</i>)	324
39. Hotărâre judecătorească definitivă apreciată ca fiind incompatibilă cu dreptul Uniunii Europene. Cerere de revizuire a unei astfel de hotărâri. Principiile echivalenței și efectivității. Principiul securității juridice (<i>notă de judecător dr. Diana Duma-Pătrașcu</i>)	330
40. Inadmisibilitatea cererii de revizuire întemeiată pe admiterea unei excepții de neconstitutionalitate într-o altă cauză. Repararea pagubei în cazul privării de liberate dispuse în cursul procesului penal (<i>comentariu de judecător Maricel Nechita</i>)	351
ACTIUNEA ÎN ANULARE.....	355
41. Acțiune în anulare. Arbitraj. Încheieri premergătoare (<i>notă de prof. univ. dr., av. Gabriel Mihai</i>)	355
42. Acțiune în anulare. Arbitraj. Motive (<i>notă de prof. univ. dr., av. Gabriel Mihai</i>)	359
43. Acțiune în anulare a hotărârii arbitrale. Limitele de care Curtea de Apel este ținută în analiza aspectelor ce pot fi invocate în această cale de atac (<i>comentariu de judecător Romeo Glodeanu</i>)	363
CEREREA DE REEXAMINARE A TAXEI JUDICIARE DE TIMBRU	374
44. Reexaminare a taxei judiciare de timbru stabilită pentru exercițiul recursului. Taxă datorată la suma contestată. Limitele verificării quantumului taxei datorate (<i>comentariu de lect. univ. dr., judecător Mihaela Cristina Mocanu</i>)	374
45. Schimbarea domiciliului sau sediului părții pe parcursul soluționării litigiului. Consecințe în plan procesual. Calea de atac admisibilă împotriva rezoluției administrative de fixare a taxei de timbru (<i>comentariu de judecător Romeo Glodeanu</i>)	378
VII. MECANISME DE UNIFICARE A PRACTICII JUDICIARE	384
Controlul judiciar în procesul civil. O analiză din perspectiva deciziilor pronunțate de către Înalta Curte de Casație și Justiție în procedurile de unificare a practicii judiciare (<i>magistrat asistent Tabita Monica Maftei</i>)	384

VIII. JURISPRUDENȚA CURȚII CONSTITUȚIONALE A ROMÂNIEI

Accesul liber la justiție și exercitarea căilor de atac în jurisprudența Curții Constituționale privind Codul de procedură civilă (*conf. univ. dr. Marieta Safta*) 403

IX. JURISPRUDENȚA CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI

Controlul judiciar în procesul civil – Selecție de jurisprudență a Curții Europene a Drepturilor Omului 2019-2021 – (*Roxana Rizoiu*) 431

X. JURISPRUDENȚA CURȚII DE JUSTIȚIE A UNIUNII EUROPENE

Limitele controlul judiciar realizat de Curtea de justiție în cadrul recursului formulat împotriva deciziilor Tribunalului (*conf. univ. dr., judecător Mirela Stancu*) 437

XI. DEZBATERI

1. Despre utilitatea și raționalitatea căilor de atac în materie civilă. O posibilă reformă a căilor de atac de reformare (*prof. univ. dr. h.c. Ioan Les*) 444
2. Distincția dintre motive de apel, apărări de fond și apărări procedurale în apel (*judecător dr. Delia Narcisa Theohari*) 458
3. Probleme practice privind recursul. Inadmisibilitatea. Nulitatea pentru neîncadrarea în motivele de casare (*judecător Loreley Mirea-Gajdo*) 474
4. Probleme privind cheltuielile de judecată în funcție de fazele controlului judiciar și de soluțiile pronunțate de instanța de judecată (*judecător dr. Mădălina Jeborean*) 508
5. Non reformatio in peius. În principiu (*executor judecătoresc Bogdan Dumitrache*) 516
6. Căile de atac în materia contenciosului administrativ (*conf. univ. dr., judecător Andreea Tabacu*) 542
7. Recurs *vs* apel în contencios administrativ. Tradiție *vs* avantaje (*conf. univ. dr., avocat Mircea Ursuța*) 558
8. Obligațiile instanței de apel. Efecte ale încălcării obligației instanței de apel de a analiza sentința apelată și motivele de apel. Comentariul Deciziei nr. 939A din 14 iunie 2021 pronunțate de Curtea de Apel București (*avocat Cătălina-Florina Ionescu*) 567
9. Reducțiunea liberalităților excesive. Acțiunea în reducțiunea liberalităților excesive: caracter autonom sau dependent? (*lect. univ. dr., judecător Cristina Ramona Duță*) 574
10. Controlul judecătoresc al hotărârilor arbitrale în căile de atac. Doctrină, drept comparat și jurisprudență (*prof. univ. dr. Marin Voicu*) 583
11. Specializarea multidisciplinară a judecătorilor – garanție a dreptului la un proces echitabil (*judecător Adina-Oana Surdu, judecător Cristinel Grosu*) 602

XII. VARIA

Influența dreptului Uniunii Europene asupra jurisprudenței din statele membre (*judecător Lucian Lungu*) 607

XIII. TEMATICA NUMERELOR VIITOARE 623